

26.10.2020

Lomarahan vaihtaminen vapaaksi vai palkaton virkavapaa/työloma?

Yleistä

Keväällä voimaan tulleen KVTES: n Luvun IV Vuosiloma 18 §:ssä tarkoitettu lomarahaa tai osa siitä voidaan **viranhaltijan/työntekijän suostumuksin** antaa myös vapaana.

Työnantaja ja viranhaltija/työntekijä voivat sopia, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomarahaa tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana ja **sopimuksen tulee olla kirjallinen tai sähköinen**.

Työnantajan tulee selvittää viranhaltijalle/työntekijälle, jonka kanssa sovitaan lomarahan vaihtamisesta vapaaksi, lomarahan vaihtamista koskevat ehdot.

Työnantajalta ei saa ilmentyä painostamista vaihtaa lomarahoja eikä työntekijäitä voida velvoittaa ottamaan vapaata säästöjen perusteella.

Mikäli olet sopinut lomarahojasi vapaaksi, sopimus on työnantajaa sitova, eli lomarahavapaapäiviä ei voida perua.

Lomarahoja vaihdettaessa vapaaksi on otettava huomioon seuraavat asiat;

- **Henkilöstön tasapuolinen kohtelu** eli tasavertaiset mahdollisuudet lomarahan vaihtamiseen vapaaksi
- Henkilöstön riittävyys palvelutuotannon tarpeisiin ja käytännön työn järjestelyihin
- Lomarahan vaihtaminen vapaaksi **ei saa lisätä työssä olevien työkuormitusta**, joten esimerkiksi sijaisten tai muuten lisähenkilökunnan hankkiminen on tärkeä keskustelunaihe, mikäli työssä ei ole luontevia kausivaihteluita, joita voitaisiin hyödyntää
- **Pelkästään työnantajalle syntyvän säästön takia ei viranhaltijan/työntekijän tule sopia lomarahavapaasta, vaan lähtökohtana on oltava viranhaltijan/työntekijän oma halukkuus vaihtomahdollisuuden käyttämiseen**
- Työntekijällä itsellään pitää olla todellinen mahdollisuus sopia esimiehensä kanssa myös lomarahavapaan pitämisen ajankohdasta, sitä ei voi työnantaja yksipuolisesti määrätä.
- Työntekijällä on mahdollisuus hakea palkatonta virkavapaata tai työlomaa, jonka työnantaja sitten voi joko myöntää tai ei. Palkattomien ajalle työnantaja voi myös palkata sijaisen ja silloin työyksikössä ei synny kuormitusta muille työntekijöille.
- Kysy työnantajalta lisätietoa kustannusvaikutuksista esimerkiksi suhteessa palkattomaan työlomaan / virkavapaaseen. Kumpi tulee edullisemmaksi, tämä riippuu lomakertymästäsi.
- Lomarahavapaa vähentää vuosiansiotasi ja vaikuttaa myös eläkekertymään sekä sairauspäivärahan määrään.

Mikäli sinulla on epäselvyyttä asiassa, pyydä esimieheltä apua tai ole yhteydessä omaan luottamusmieheen.

Työnantajan laatimat periaatteet ja ehdot löytyvät täältä:

<https://uusiakkuna.oulunkaupunki.fi/Henkilostolle/Palvelussuhde/Sivut/Lomarahavapaa--ja-lomapalkkavapaa-.aspx>

Ohjeet lomaraha- ja lomapalkkavapaan käyttöön:

Lomarahavapaa (KVTES/TS):

https://uusiakkuna.oulunkaupunki.fi/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/_layouts/15/WopiFrame.aspx?source=/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/Documents/Lomarahavapaaohje.docx&action=default

Lomapalkkavapaa (TTES):

[https://uusiakkuna.oulunkaupunki.fi/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/_layouts/15/WopiFrame.aspx?source=/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/Documents/Lomapalkkavapaa%20\(TTES\).docx&action=default](https://uusiakkuna.oulunkaupunki.fi/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/_layouts/15/WopiFrame.aspx?source=/Esimiehelle/Palvelussuhdeasiat/Documents/Lomapalkkavapaa%20(TTES).docx&action=default)

Oulun kunta-alan yhteisjärjestön pääluottamusmiehet

Markus Lepinoja

markus.lepinoja@ouka.fi

044 703 1226

Kirsi Särkelä

kirsi.sarkela@ouka.fi

044 703 1227